

පරීක්ෂක වාර්තාව

අදියර III විභාගය - ජූලි 2025

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය (Financial Reporting)

අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද පොදු වැරදි බොහොමයක් හඳුනාගන්නා ලදී. අසාර්ථක අයදුම්කරුවන් තමන් කළ වැරදි හඳුනාගෙන ඉදිරි විභාගවලදී සාර්ථක වීම සඳහා සියලු මූලධර්ම ඉගෙන ගත යුතුය.

A - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01

- (a) ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටසේ අවශ්‍යතාවය වූයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වූ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුවට අනුව මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණ දෙක පැහැදිලි කිරීමයි. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණ නිවැරදිව පැහැදිලි කර නොතිබූ අතර, ඇතැමුන් ඒවා මූල්‍ය තොරතුරු වල ප්‍රයෝජනවත්භාවය වැඩි කරණු ලබන ගුණාත්මක ලක්ෂණ සමඟ පටලවා ගෙන තිබුණි. තවද, ප්‍රශ්නයෙන් පැහැදිලි කිරීමක් අවශ්‍ය වුවද, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් පැහැදිලි කිරීම් ලබා නොදී ලක්ෂණ ලැයිස්තුගත කිරීම පමණක් සිදු කළ අතර එමඟින් අඩු ලකුණු ලැබුණි.
- (b) මෙම කොටසින් අවශ්‍ය වූයේ මූල්‍ය තොරතුරු වල ප්‍රයෝජනවත්භාවය වැඩි කරණු ලබන ගුණාත්මක ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කිරීමයි. සැලකිය යුතු අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් ගුණාත්මක ලක්ෂණ නිවැරදිව ප්‍රකාශ කිරීමට අපොහොසත් විය. මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වූ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිකම සහ ප්‍රශ්නය පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිකම මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.

ප්‍රශ්න අංක 02

මෙම ප්‍රශ්නය සංකලිත වාර්තාකරණය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ අතර අයදුම්කරුවන්ගෙන් සංකලිත වාර්තාවක අන්තර්ගත ප්‍රධාන මූලිකාංග සඳහන් කිරීම අවශ්‍ය විය. සීමිත අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් විසින් එය උත්සාහ කරන ලද අතර, බහුතරයක් සාමාන්‍ය ලකුණු ලබා ගත්හ. ඇතැම් අයදුම්කරුවන් වාර්ෂික වාර්තාවක අන්තර්ගත සාමාන්‍ය සංරචක සමඟ අන්තර්ගත මූලිකාංග පටලවා ගෙන තිබුණි. මෙම මට්ටමින් අඛණ්ඩව පරීක්ෂා කර තිබුනද, සංකලිත වාර්තාකරණය පිළිබඳ අවබෝධයක් නොමැතිකම මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.

ප්‍රශ්න අංක 03

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් සඳහා අයදුම්කරුවන් විසින් අත්පත් කරගැනීම මත කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම අවශ්‍ය විය. බොහෝ අයදුම්කරුවන් දක්ෂතා දක්වා හොඳින් ක්‍රියා කළ අතර සතුටුදායක ලකුණු ලබා ගත්හ. කෙසේ වෙතත්, ඇතැමුන් ගණනය කිරීමට ප්‍රවේශ වූයේ පෙරවැඩ සැපයීමකින් තොරව ආයෝජන සහ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම එකතු කිරීමෙන් පසුව ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම අඩු කිරීමෙන් ය. අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද පොදු වැරදි වූයේ ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ වටිනාකම භාවිතා කිරීම නොසලකා හැරීම සහ කීර්තිනාමය ගණනය කිරීමේදී මුළු ආයෝජනයෙන් පාලනයට යටත් හෝ පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම මග හැරීමයි.

ප්‍රශ්න අංක 04

මෙම ප්‍රශ්නයේ අවශ්‍යතාවය වූයේ LKAS 16 : දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ ප්‍රමිතයට අනුව දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ අයිතමයක පිරිවැය වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සඳහා වන නිර්ණායක සඳහන් කිරීමයි.

- (a) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටසට නිවැරදිව පිළිතුරු දීමට අපොහොසත් විය. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නය වරදවා වටහාගෙන ඇති අතර LKAS 16 යටතේ දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ සඳහා නිශ්චිත හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක වෙනුවට LKAS 01 හි සාමාන්‍ය වත්කමක් හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක වැරදි ලෙස සඳහන් කර තිබුණි. මීට අමතරව, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන්ට දේපළ, පිරිසක සහ උපකරණ හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක සහ වර්ගීකරණ නිර්ණායක පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අසම්පූර්ණ හෝ වැරදි පිළිතුරු සපයා තිබුණි.
- (b) ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටසින් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්කම් සහ වැරදි මෙන්ම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (SLFRS for SMEs) යටතේ තොග තක්සේරුකරණ මූලධර්ම පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ අවබෝධය පරීක්ෂා කරන ලදී:
- (1) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් මෙම සිදුවීම ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියේ වෙනසක් ලෙස නිවැරදිව හඳුනා ගත් නමුත්, ඔවුන්ගෙන් සමහරක් එවැනි වෙනස්කම් අතීතයානුයෝගීව ගැලපිය යුතු බව පැහැදිලි කිරීමට අපොහොසත් විය. පොදු දුර්වලතාවයක් වූයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිමය වෙනසක් සහ ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවේ වෙනසක් පැහැදිලිව වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වීමයි. ගැලපීම අතීතයට හෝ අනාගතයට සිදු කළ යුතුද යන්න තීරණය කිරීමේදී එය ඉතා වැදගත් වේ.
 - (2) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාර ආයතන සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත (SLFRS for SMEs) යටතේ තොග තක්සේරුකරණ රීතිය නිවැරදිව අදාළ කර ගත් අතර, තොග පිරිවැය සහ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන අගයන්ගෙන් අඩු අගයට එනම් දී ඇති සිද්ධියට අනුව රු.250,000/-ක් අගය කළ යුතු බව පැහැදිලි කර තිබුණි.

B කොටස

ප්‍රශ්න අංක 05

2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය වක්‍ර ක්‍රමය භාවිතයෙන් පිළියෙල කිරීම අවශ්‍ය විය.

බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් දක්ෂතා දක්වා ඉහළ ලකුණු ලබා ගත් අතර, ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයට වෙන් කරන ලද මුළු ලකුණු ලබා ගත්හ. කෙසේ වෙතත්, පහත දක්වා ඇති අඩුපාඩු පිළිතුරු වලින් නිරීක්ෂණය විය:

- (1) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් වරහන් නොමැතිව මුදල් පිටතට ගලායාම සහ වරහන් සමඟ මුදල් ගලාඒම පෙන්නුම් කළහ.
- (2) මෙම වසරේ ක්ෂයවීම් ගිණුම්ගත කිරීමට අපොහොසත් වූ බැවින්, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් විසින් ක්ෂයවීම් සහ ඉවත් කිරීමේ ලාභය නිසි ලෙස ගණනය කර නොතිබුණි. මෙම අතපසුවීම වැරදි ක්ෂය අගයකට සහ ඉවත් කිරීමේ ලාභය වැරදි ලෙස ගණනය කිරීමට හේතු විය.

- (3) විශේෂයෙන් කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්කම් පිළිබඳ කොටසෙහි නිදසුන් ලෙස ඇතැම් මුදල් ප්‍රවාහ අයිතම වැරදි ලකුණක් සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලදී. අඩු කළ යුතු අයිතම එකතු කරන ලද අතර, අනෙක් අතට එකතු කළ යුතු අයිතම අඩු කර තිබුණි.
- (4) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ක්‍රියාකාරකම් නිවැරදිව වෙන් කළද, ඒවා නිවැරදිව වර්ගීකරණය කිරීමට අසමත් විය. නිදසුනක් ලෙස, බැංකු ණයක් ලබා ගැනීම මූල්‍යකරණ ක්‍රියාකාරකමක් වෙනුවට ආයෝජන ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස වැරදි ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර, දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ (PPE) මිලදී ගැනීම් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවට මූල්‍යකරණ ක්‍රියාකාරකම් යටතේ වැරදි ලෙස සටහන් කර තිබුණි.
- (5) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයක අරමුණ සහ සාමාන්‍ය ආකෘතිය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් දැනුමක් අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකුට පමණක් පැවති බව දක්නට ලැබුණි. ඇතැම් අවස්ථාවල දී, ඔවුන්ගේ පිළිතුරු ලාභාලාභ ආකෘතියෙන් හෝ වෙනත් සම්මත නොවන ආකෘතිවලින් වැරදි ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
- (6) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් පොලී වියදම සඳහා ගැලපීමකින් තොරව බදු වලට පෙර ශුද්ධ ලාභය වැරදි ලෙස ගණනය කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 06

- (a) දෙන ලද සිදුවීමට අනුව, මත 2025 මාර්තු 31 සහ 2026 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා අයභාරය හඳුනා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන ලදී. SLFRS 15: ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ වන ගිවිසුම් වලින් වන අයභාරය කෙරෙහි බොහෝ අයදුම්කරුවන් අවධානය යොමු කර නොමැති බැවින් සාමාන්‍ය ලකුණු ලබා ගන්නා ලදී.

අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද වැරදි පහත දැක්වේ:

- (1) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් වසර දෙක සඳහාම නඩත්තු පිරිවැය සලකා බැලීමට අපොහොසත් වූ අතර, ඇතැමුන් එය වසරක් සඳහා පමණක් ගිණුම්ගත කළහ.
- (2) අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු මුළු ගනුදෙනු පිරිවැය නිවැරදිව ගණනය කර නොමැත.
- (3) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් තනි විකුණුම් මිල ගණන් මත පදනම්ව ගනුදෙනු පිරිවැය සමානුපාතිකව නිවැරදිව වෙන් කිරීමට වෙහෙසක් ගත් බව නිරීක්ෂණය විය, එමගින් කාර්ය සාධන බැඳීම් හරහා වැරදි ආදායම් හඳුනා ගැනීමක් සිදුවිය.

- (b) ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටසින් 2025 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වසර සඳහා සීමාසහිත LAK සමාගමේ (කල්බදු ගැනුම්කරු) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සහ 2025 මාර්තු 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ උද්ධෘතයන් පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය විය.

බොහොමයක් අයදුම්කරුවන්ට ඵලදායී ලෙස ප්‍රශ්නයට උත්සාහ කිරීමට නොහැකි වූ අතර, එමගින් කල්බදු ගිණුම්කරණයේ ප්‍රධාන මූලධර්ම පිළිබඳ දුර්වල අවබෝධයක් පෙන්නුම් කරයි.

බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් විසින් පහත සඳහන් වැරදි සිදු කරන ලදී:

- (1) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ගෙවීම් වට්ටම් කිරීමෙන් අවම කල්බදු ගෙවීම්වල වර්තමාන වටිනාකම නැවත ගණනය කර ඇති අතර මුළු වසර හතර සඳහාම කල්බදු ක්‍රමක්ෂය කාලසටහන පෙන්වා තිබුණි. මෙම ප්‍රවේශය සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය නොවූ අතර එය දුර්වල කාල කළමනාකරණයට හේතු විය හැකි ඇති අතර, විභාගයේ අනෙකුත් කොටස් ඵලදායී ලෙස සම්පූර්ණ කිරීමට අයදුම්කරුවන්ට ඇති හැකියාව සීමා කරන ලදී.

- (2) කෙසේවෙතත්, සැලකිය යුතු අයදුම්කරුවන් සංඛ්‍යාවක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සහ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ උද්ධෘතයන් ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලකුණු ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (3) බොහොමයක් පිළිතුරුවල හර / බැර ආපසු හැරවීම් අඩංගු වූ අතර, අයදුම්කරුවන් කල්බදු ගැනුම්කරුවන්ගේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිකාරය කල්බදු දීමනාකරුවන්ගේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිකාරය සමඟ පටලවා ගෙන ඇති බව ඉස්මතු විය.
- (4) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් භාවිත අයිතිය සහිත වත්කම් පිරිවැය නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමට අපොහොසත් වූ අතර, එය ක්ෂයවීම් සහ කල්බදු පොළිය යන දෙකම වැරදි ගණනය කිරීමට හේතු විය. අතළොස්සකගේ පමණ පිළිතුරුවල ක්ෂයවීම් ඇතුළත් කර තිබූ අතර, එසේ වුවද, බොහෝ ගණනය කිරීම් වැරදි වූ අතර, එය කල්බදු ගිණුම්කරණ මූලධර්ම පිළිබඳ දුර්වල අවබෝධයක් පිළිබිඹු කරයි.
- (5) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් කෙටි කාලීන සහ දිගු කාලීන කල්බදු වගකීම් නිවැරදිව වර්ගීකරණය කර තිබුනේ නැත.

ප්‍රශ්න අංක 07

- (a) මෙම ප්‍රශ්නයෙන් LKAS 10 - වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පසු සිදුවීම් ප්‍රමිතය පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කරන ලදී. ලබා දී ඇති සිද්ධි තුනක් මත පදනම්ව, LKAS 10 අනුව එක් එක් සිද්ධිමය හඳුනා ගත යුතු ආකාරය පැහැදිලි කරන ලෙස අයදුම්කරුවන්ගෙන් ඉල්ලා තිබුණි. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටස සඳහා හොඳ ලකුණු ලබා ගත්හ. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් අදාළ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇති බව පෙන්නුම් කළ අතර, නිවැරදි මූලධර්ම අදාළ කර ගන්නා ලදී. නමුත් ඇතැම් අයදුම්කරුවන්ගේ පිළිතුරු ඉතා කෙටි වූ අතර එමඟින් ඔවුන්ට සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා ගැනීමේ හැකියාව සීමා විය.
- (b) මෙම ප්‍රශ්නය විලම්භිත බදු වලට අදාළ වූ අතර, එය වසර සඳහා විලම්භිත බදු වත්කම් / වගකීම් සහ බදු වියදම් ගණනය කිරීමට අවශ්‍ය විය. අයදුම්කරුවන්ගේ කාර්ය සාධනය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවතුනි. බදු ගෙවිය අයකළ හැකි ලාභය භාවිතා කරමින් මෙම වසරේ ආදායම් බදු ප්‍රතිපාදනය නිවැරදිව ගණනය කළද, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් බදු පදනම සහ තාවකාලික වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීමට අරගල කළහ. ඇතැමුන් ඉඩම් වටිනාකම වැරදි ලෙස ඇතුළත් කිරීම හෝ එය තාවකාලික වෙනසක් ලෙස සැලකූ නමුත්, අයදුම්කරුවන් බහුතරයකට ගොඩනැගිලි සඳහා තාවකාලික වෙනස නිවැරදිව ගණනය කිරීමට හැකි විය. අයදුම්කරුවන් සුළු සංඛ්‍යාවක් පමණක් විලම්භිත බදු වගකීම් සහ බදු වියදම් සාර්ථකව ගණනය කළ අතර, එය ප්‍රධාන විලම්භිත බදු සංකල්ප සහ ඒවායේ භාවිතය අවබෝධ කර ගැනීමේ සැලකිය යුතු පරතරයක් පෙන්නුම් කරයි.

C කොටස

ප්‍රශ්න අංක 08

මෙම ප්‍රශ්නය දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ වල වෙනස්වීම් දැක්වෙන සටහනද ඇතුළුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සටහන් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම හා සම්බන්ධ විය. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රමාණවත් ලකුණු ලබා ගත් අතර ඉතා ස්වල්ප දෙනෙක් මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර සපයා නොමැති බව සඳහන් විය. අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද පොදු වැරදි පහත පරිදි වේ:

- (1) සාපේක්ෂව සරල ගැලපීමක් වුවද, ඇතැම් අයදුම්කරුවන් වර්ෂය සඳහා ප්‍රත්‍යාගණන ලාභය ගණනය කිරීමට අපොහොසත් විය.

- (2) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ක්ෂය ගණනය කිරීම වරදවා තිබූ නිසා වත්මන් ඉවත් කිරීමේ ලාභයේ නිරවද්‍යතාවයට එය බලපාන ලදී. මීට අමතරව, අලුතින් ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිලි සහ මෝටර් රථ සඳහා ඉවත් කිරීමේ දිනය දක්වා ක්ෂය ගණනය මඟ හැරී තිබුණි.
- (3) අයදුම්කරුවන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවකට කාලීන ණයවල ජංගම සහ ජංගම නොවන කොටස් අතර වෙනස හඳුනා ගැනීමට අපොහොසත් විය.
- (4) ඉදිකිරීම් කාලය තුළ ණය ගැනීමේ පිරිවැය ප්‍රාග්ධනීකරණය කිරීම සහ පොලිය මූල්‍ය වියදමක් ලෙස සැලකීම අතර ව්‍යාකූලත්වයක් බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් පෙන්වූ කළහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ණය පොලිය වැරදි ලෙස වියදමක් ලෙස සටහන් කිරීම හෝ කිසිසේත්ම ගිණුම්ගත නොකිරීම නිසා, එය ගොඩනැගිල්ලේ පිරිවැය වැරදීමට බලපෑවේය.
- (5) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වියදම හඳුනාගෙන නොමැති අතර ගෙවිය යුතු මුදල වර්ෂය සඳහා ආදායම් බදු වියදම ලෙස සලකා තිබුණි.
- (6) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් රු.1,500,000/- ක කපා හරින ලද බොල් ණය අඩු නොකර බොල් ණය සඳහා ප්‍රතිපාදන ගණනය කළ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ප්‍රතිපාදන අගය වැරදි ලෙස ගණනය කර තිබුණි.
- (7) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ගණනය කරන ලද ක්ෂය දේපල, පිරිසත හා උපකරණ වල වෙනස්වීම් දැක්වෙන සටහනේ සිට ආදායම් ප්‍රකාශනයේ පරිපාලන හා බෙදාහැරීමේ වියදම් යටතට ගෙන ඒමට අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (8) පවතින නීතිමය නඩු සම්බන්ධයෙන් සේවකයින්ට ගෙවිය යුතු වන්දි ගැලපීමට අයදුම්කරුවන් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් අපොහොසත් විය.

ප්‍රශ්න අංක 09

උපලබ්ධි නොවූ ලාභ ගණනය කිරීම සහ අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනු ඉවත් කිරීම ඇතුළුව, ඒකාබද්ධ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ දැනුම මෙම ප්‍රශ්නය මගින් පරීක්ෂා කරන ලදී. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයට උත්තර ලිවීමට උත්සාහ කළ අතර, සාමාන්‍යයට වඩා වැඩි ලකුණු ලබා ගත්හ. ඇතැම් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නය පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් පෙන්වූ කළ අතර නිවැරදිව පිළිතුරු දුන්හ. කෙසේ වෙතත්, අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු ප්‍රශ්නය කිසිසේත් තේරුම් ගෙන තිබුණේ නැත.

ඇතැම් අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද වැරදි පහත දැක්වේ:

- (1) බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් අන්තර් සමාගම් විකුණුම් අගය නිවැරදිව ගණනය කර තිබුණේ නැත. රු.75,000,000/- භාවිතා කිරීම වෙනුවට, ඔවුන් රු.60,000,000/- යොදා ගෙන තිබුණි.
- (2) යන්ත්‍රෝපකරණ මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ මත ක්ෂය වීම රු.100,000/- වෙනුවට රු.1,900,000/- ලෙස සටහන් වී තිබුණි. මෙම දෝෂය ක්ෂය අධි ගණනයට සහ ඉවත් කිරීමේ ලාභයට බලපෑවේය.
- (3) මූල්‍ය වර්ෂය මැදදී පරිපාලිත සමාගම ණය ලබා ගත්තද, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් මාස හයක කාලය වෙනුවට සම්පූර්ණ වසර සඳහා පොලිය ගණනය කළහ.
- (4) අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු අන්තර් සමාගම් ගනුදෙනු ඉවත් කිරීමට අපොහොසත් වූ අතර, එය හුදෙක් මව් සමාගම සහ පරිපාලිත සමාගම් සංඛ්‍යා එකතු කිරීමෙන් වැරදි ඒකාබද්ධ කිරීමකට මග පෑදීය.

ප්‍රශ්න අංක 10

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අවශ්‍ය වූයේ මූලික වශයෙන් අනුපාත පහක් ගණනය කර, වසර දෙකක අගයන් සංසන්දනය කරමින් විචල්‍යයන් සඳහා විය හැකි හේතු දක්වමින් සීමාසහිත රෙක්ස් පොදු සමාගමේ කළමනාකාරිත්වයට සාරාංශ වාර්තාවක් පිළියෙළ කිරීමයි.

(a) මෙම කොටසින් (i) දළ ලාභ අනුපාතය, (ii) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය, (iii) ණයගැති එකතු කිරීමේ කාලය (iv) තොග රඳවා ගැනීමේ කාලය (v) කොටසකට ඉපැයුම ගණනය කිරීමට අවශ්‍ය විය. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයේ මෙම කොටසට උත්තර ලිවීමට උත්සාහ කර හොඳින් උත්තර සපයා තිබුණි.

ඇතැම් අයදුම්කරුවන් විසින් සිදු කරන ලද වැරදි පහත දැක්වේ:

- (1) දළ ලාභ අනුපාතය ගණනය කිරීමේදී ඇතැම් අයදුම්කරුවන් විකුණුම් වෙනුවට විකුණුම් පිරිවැය භාවිතා කර තිබුණි.
- (2) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය ගණනය කිරීමේදී සුළු අයදුම්කරුවන් පිරිසක් නිවැරදි බදු ගෙවීමෙන් පසු ලාභය භාවිතා කර නොතිබුණි.
- (3) ණයගැති එකතු කිරීමේ කාලය ගණනය කිරීමේදී සාමාන්‍ය ණයගැතියන් සහ ණයට විකුණුම් ගණනය කිරීමට අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු අසමත් විය. ඒ වෙනුවට, ඇතැම් අයදුම්කරුවන් මුළු හෝ අවසන් ණයගැතියන් භාවිතා කර ගණනය කිරීම හේතුවෙන් වැරදි උත්තර සපයා තිබුණි.
- (4) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් තොග රඳවා ගැනීමේ කාලය ගණනය කිරීමේදී සාමාන්‍ය තොගය සහ විකුණුම් පිරිවැය භාවිතා නොකළ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වැරදි ගණනය කිරීම් සිදු විය.
- (5) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් දින 365 භාවිතා කිරීම වෙනුවට 100 න් ගුණ කිරීමෙන් කාල පාදක අනුපාත වැරදි ලෙස යොදා ගැනීමෙන් වැරදි උත්තර සපයා තිබුණි.
- (6) කොටසක ඉපැයුම ගණනය කිරීමේදී, බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් බදු පසු ලාභය වෙනුවට බදු පෙර ලාභය, පොලිය සහ බදු පෙර ලාභය වැනි වැරදි ලාභ අගයන් සහ මුළු හිමිකම යොදා ගැනීමෙන් වැරදි පිළිතුරු සපයා තිබුණි.
- (7) ඇතැම් අයදුම්කරුවන් සාමාන්‍ය කොටස් වෙනුවට කොටස් ප්‍රාග්ධන අගය භාවිතා කළ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කොටසක ඉපැයුම වැරදි ලෙස ගණනය කර තිබුණි.

(b) මෙම කොටසින් ගණනය කිරීම් වර්ෂ දෙකක් සමඟ සංසන්දනය කරමින් විචල්‍යයන් සඳහා විය හැකි හේතු පැහැදිලි කරමින් සාරාංශ වාර්තාවක් පිළියෙළ කිරීමට අවශ්‍ය විය. බොහොමයක් අයදුම්කරුවන්ට විචල්‍යයන් සඳහා විය හැකි හේතු ලබා දිය නොහැකි විය. විචල්‍යයන් සඳහා විය හැකි හේතු පැහැදිලි කිරීම වෙනුවට ගත හැකි විසඳුම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් බොහොමයක් අයදුම්කරුවන් ප්‍රශ්නයේ අවශ්‍යතාවය නිසි ලෙස ආමන්ත්‍රණය කිරීමට අපොහොසත් විය. තවද, අනුපාත හිතකරද අහිතකරද යන්න දැක්වීමට බොහෝ සිසුන් අසමත් විය. අනුපාත නිවැරදිව ගණනය කිරීමට හැකි වුවද, ඇතැම් අයදුම්කරුවන්ට අනුපාතවල ඇඟවීම පිළිබඳව අවබෝධයක් තිබුනේ නැත.

විභාග අයදුම්කරුවන්ගේ සාධන මට්ටම දියුණු කර ගැනීමට සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු පොදු කරුණු:

1. නව විෂය නිර්දේශය පූර්ණ වශයෙන් හොඳින් අධ්‍යයනය කර තිබීම හා නව විෂය කරුණු පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම.
2. ප්‍රශ්නය කිහිප වතාවක් මනා අවධානයකින් කියවිය යුතු අතර, අවශ්‍ය තැන්වලදී පෙරවැඩ පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
3. ප්‍රශ්න වලට උත්තර සැපයීමේදී උපකල්පනයන් කර ඇත්නම් ඒවා පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
4. අත් අකුරු කියවිය හැකි ආකාරයට ලිවීම වැදගත්ය. ප්‍රශ්න අංක නිවැරදිව නිසි පරිදි යෙදීමටද කටයුතු කළ යුතුය. උත්තර පත්‍ර බාරදීමට පෙර, ප්‍රශ්න අංක ආදිය නිසිපරිදි යොදා තිබේදැයි නැවත පරීක්ෂා කර බැලීම අත්‍යවශ්‍යය.
5. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් නිවැරදිව පිළිපැදීම සඳහා අවධානයෙන් කියවා බැලිය යුතුය.
6. පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න පත්‍ර, යෝජිත උත්තර සහ නියාමක ප්‍රශ්න පත්‍ර පරිශීලනය කිරීමෙන් තම දැනුම ප්‍රගුණ කළ හැකිය. සමාන රටාවන්ගෙන් හා ව්‍යුහයන්ගෙන් යුත් ප්‍රශ්න නැවත නැවත විභාගයන්හිදී අපේක්ෂා කළ හැකි බැවින් මෙම ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම වාසිදායකය.
7. ස්ව-අධ්‍යයන පාඩම්මාලා අධ්‍යයනය කිරීම හා එහි ඇති උත්තර පරිශීලනය කිරීම ඉතා වැදගත්ය. දැනුම තහවුරු කරගැනීමට මෙම විෂය සම්බන්ධව ඇති පොත්පත්, සඟරා හා ලිපි ආදිය පරිශීලනය කළ යුතුය.
8. විභාගයේදී කාලය මනාව කළමනාකරණය කර ගැනීම තීරණාත්මකය. එක් එක් ප්‍රශ්නයට වෙන්කර ඇති ලකුණු මගින් ඒ සඳහා වෙන්කළ යුතු කාලය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත යුතුය. එම කාලරාමුවෙන් පිටපැනීම අවාසිදායකය.
9. පෙර සූදානම සහිතව විභාගය සමත්වීමේ තීරණාර්ථ පරම චේතනාවෙන් විභාගය සඳහා පෙනී සිටිය යුතුය.

- * * * -